

рації з надання послуг на дату балансу. Це відбувається за умови, якщо може бути достовірно оцінений результат цієї операції [1]. У свою чергу, в міжнародному стандарті зазначено: якщо результат операції, яка передбачає надання послуг, може бути попередньо оцінений достовірно, дохід, пов'язаний з операцією, має визнаватися шляхом посилення на той етап завершеності операції, який існує на дату балансу [2]. Проаналізувавши подані визначення визнання доходів від надання послуг, можна стверджувати, що вони є однаковими. В обох стандартах перелічені умови, за яких можливо достовірно оцінити результат операції з надання послуг. Розглянемо ці основні умови у вигляді таблиці.

Таблиця

Порівняльна характеристика П(С)БО 15 та МСБО 18 відносно умов визнання результату операції з надання послуг

П(С)БО 15	МСБО 18
Умови, за наявності яких можна достовірно оцінити результат операції з надання послуг:	
можливість достовірної оцінки доходу;	можна достовірно оцінити суму доходу;
ймовірність надходження економічних вигод від надання послуг;	є ймовірність надходження до суб'єкта господарювання економічних вигід, пов'язаних з операцією;
можливість достовірної оцінки ступеня завершеності надання послуг на дату балансу;	можна достовірно оцінити ступінь завершеності операції на кінець звітного періоду;
можливість достовірної оцінки витрат, здійснених для надання послуг та необхідних для їх завершення	можна достовірно оцінити витрати, понесені у зв'язку з операцією, та витрати, необхідні для її завершення

Отже, подані умови є абсолютно ідентичними.

Підсумовуючи всі вищенаведені порівняння, можна зауважити, що облік доходів від надання послуг, який регламентовано П(С)БО 15, майже не відрізняється від обліку доходів від надання послуг, наведеного у МСБО 18. Основні відмінності полягають у класифікації доходів та ступеня деталізації деяких моментів визначення доходів. Тобто МСБО мають більш конкретизований характер деяких положень щодо обліку доходів та відображення їх у фінансовій звітності [3, с. 63]. Але, на нашу думку, ці відмінності можна вважати незначними, оскільки через певні внутрішні особливості економіки тієї чи іншої країни національні стандарти обліку завжди відрізнятимуться від міжнародних стандартів, які узагальнюють досвід різних країн світу.

Список використаних джерел: 1. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» [Електронний ресурс] : Наказ МФУ № 290 від 29.11.99р. (зі змінами та доповненнями). – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>. 2. *Міжнародний* (стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Дохід» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_025. 3. *Кубік В. Д.* Проблеми обліку доходів на підприємстві у світлі застосування національних і міжнародних стандартів обліку [Електронний ресурс] / В. Д. Кубік // Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. – Т. 18, вип. 3/2. – 2013. – С. 60-63. – Режим доступу : <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2079>.

УДК 657.24

А. О. Наумець, магістр кафедри бухгалтерського обліку і оподаткування
Науковий керівник: **О. М. Ворона**, головний бухгалтер ТОВ «ЧІС»
Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ЗВЕДЕНОГО ПОДОРОЖНЬОГО ЛИСТА НА ПРИКЛАДІ ОПЕРАЦІЙНОЇ ОРЕНДИ ЛЕГКОВОГО АВТОМОБІЛЯ ДИРЕКТОРА

Ключові слова: облік, паливо, оренда, автомобіль, зведений подорожній лист.

Українська практика ведення бізнесу розглядає можливість застосування у процесі господарської діяльності не лише власних основних засобів, але й залучених на умовах операційної оренди. Виходячи із цього правильність ідентифікації витрат, які виникають при операційній оренді легкового автомобіля працівника, набуває вагомого значення, оскільки хибність їх відображення веде за собою порушення принципів бухгалтерського обліку та заниження (завищення) об'єкта оподаткування податком на прибуток.

Відповідно до пп. 14.1.97 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України від 02.12.2010 року № 2755-VI лізингова (орендна) операція – господарська операція (крім операцій з фрахтування (чартеру) морських суден та інших транспортних засобів) фізичної чи юридичної особи (орендодавця), що передбачає надання основних засобів у користування іншим фізичним чи юридичним особам (орендарям) за плату та на визначений строк [1].

Відповідно до пп. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 Податкового кодексу України об'єктом оподаткування податком на прибуток є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень розділу III «Податок на прибуток підприємств». Цим розділом не передбачено коригування фінансового результату до оподаткування на різниці у зв'язку із витратами на паливо орендованого легкового автомобіля директора, а тому варто керуватися положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Згідно із п. 18 П(С)БО 16 «Витрати» № 318 від 31.12.1999 [2] витрати на паливо орендованого легкового автомобіля директора визначатимуться як адміністративні витрати і відображатимуться у тому періоді, в якому вони були здійснені.

Крім того, зазначимо, що при списанні палива варто звертати увагу на **Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України «Про затвердження Норм витрат палива і мастильних матеріалів на автомобільному транспорті» від 10.02.1998 року № 43**, який затверджує норми витрат палива та мастильних матеріалів на автомобілі підприємства.

Розглянемо типову ситуацію щодо купівлі та списання палива орендованого легкового автомобіля директора на рахунках бухгалтерського обліку та запропонуємо приклад зведеного подорожнього листа, який складатиметься щомісяця та надаватиме відомості про розміри списання палива та пробіг автомобіля.

Ситуація. ТОВ «Еверест» орендує легковий автомобіль у директора, який застосовується ним у господарській діяльності. Протягом вересня 2017 року придбано талонів на 150 л бензину на умовах передоплати (залишок талонів на початок на 100 л).

У кінці вересня 2017 року директором на підставі чеків (отримані при заправці автомобіля в обмін на талони) складений зведений подорожній лист, в якому зазначено, що директором використано 170 л бензину.

Розглянемо ситуацію за допомогою бухгалтерських проведення (таблиця).

Таблиця

Бухгалтерський облік придбання та списання бензину орендованого легкового автомобіля директора ТОВ «Еверест»

Зміст господарської операції	Д-т	К-т	Сума, грн	Первинний документ
Сальдо бензину на початок місяця (талони на 100 л)	203		2 000,00	
Перераховано кошти на купівлю бензину (150 л · 24 грн)	371	311	3 600,00	Платіжне доручення
Податковий кредит із ПДВ	641	644	600,00	Податкова накладна
Отримано талони на бензин	203	631	3 000,00	Комплект документів*
Відображено отримання талонів на поза балансі	06		3 000,00	
Податковий кредит із ПДВ	644	631	600,00	
Взаємозалік заборгованостей	631	371	3 600,00	Бухгалтерська довідка
Використано 170 л бензину 170 · 20,00	92	203	3 400,00	Акт списання палива
Списано талони із позабалансового обліку		06	3 400,00	
Витрати списані на фінансовий результат	791	92	3 400,00	

* - комплект документів складається з видаткової накладної (факт передачі права власності на бензин), акта на відповідальне зберігання бензину (бензин належить покупцю, але до його фактичного отримання зберігатиметься на заправці), акта приймання-передачі талонів (на основі талонів здійснюватиметься отримання бензину).

Джерело: узагальнено автором.

Власнорозроблений приклад зведеного подорожнього листа наведений нижче (рис.).

ЗВЕДЕНИЙ ПОДРОЖНІЙ ЛИСТ ОРЕНДОВАНОГО ЛЕГКОВОГО АВТОМОБІЛЯ			
№ 09 від 30.09.2017 року			
Місце складання: ТОВ «Еверест»			
Автомобіль: MAZDA 6 2.5, випуск 2008 року (завірений нотаріально договір оренди № 1 від 01.08.2017 р.)			
Автомобільний номер: CB1111AA			
Об'єм двигуна: 2488 куб. см.			
Потужність: 192/141/5700 к. с./кВт/об. хв.			
Розміри: довжина – 4870 мм, ширина – 1840 мм, висота – 1450 мм.			
Матеріально-відповідальна особа: директор Наумець А.О.			
Марка пального: А 95 Євро 5 E5 Pulls			
Зведена інформація щодо використання палива			
Період	Використання палива, л		
	Надходження	Використання	
На початок місяця			100,00
Вересень 2017 року	150,00	170,00	
На кінець місяця			80,00
Зведена інформація щодо показників спідометра			
Період	Показники спідометра, км.		
	На початок	На кінець	Різниця
01.09.17-31.07.17	199567	201301	1734
Виконавець Директор		підпис	Наумець А. О.

Рис. Приклад зведеного подорожнього листа ТОВ «Еверест»

Джерело: розроблено автором.

Отже, у процесі дослідження запропоновано приклад зведеного подорожнього листа орендованого легкового автомобіля, який враховує всі вимоги чинного законодавства України та надає відомості про використання палива у процесі господарської діяльності.

Список використаних джерел: 1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI [Електронний ресурс] // Сайт Верховної ради України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua>. 2. П(С)БО 16 «Витрати» № 318 від 31.12.1999 [Електронний ресурс] // Сайт Верховної ради України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua>.

УДК 657

П. В. Новицький, студент

Науковий керівник: **В. М. Шарманська**, канд. екон. наук, доцент кафедри обліку та аудиту Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна

ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ЗА П(С)БО ТА МСБО: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Ключові слова: запаси, виробничі запаси, МСБО, собівартість, оцінка.

Останнім часом у зв'язку із поширенням глобалізаційних процесів та поглибленням їх у всі сфери життя, зокрема і в економічну сферу, особливо важливим є розгляд вимог Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (далі – МСБО) та фінансової звітності. Вихід України на міжнародні ринки безпосередньо залежить від зрозумілості та достовірності бухгалтерської звітності її підприємств, на основі якої інвестор міг би прийняти рішення про доцільність та обсяг інвестицій, а також здійснювати контроль за ефективністю їх використання. Саме тому надзвичайно важливим є питання пристосування вітчизняних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (далі – П(С)БО) до міжнародних стандартів.

Ведення бухгалтерського обліку виробничих запасів у міжнародній практиці регламентується МСБО 2 «Запаси». Оскільки вибір застосування МСБО в Україні є добровільним (крім випадків, встановлених законодавством), важливим питанням є розуміння відмінностей між вітчизняними та міжнародними стандартами, зокрема між МСБО 2 та П(С)БО 9 «Запаси».